

A 100 éves erdésziskola

A RÓTH GYULA Erdészeti és Faipari Szakközépiskola nevelőtestülete és ifjúsága centenáriumi ünnepséget rendezett október 24—26. között Sopronban. Az első napon nemzetközi erdész sokoldalúsági verseny, a soproni középiskolások versmondó versenye, az egyesületi oktatási és közművelődési bizottság ülése és sportvetélkedő volt a műsoron. Másnap emlékfasort ültettek, emléktábla elhelyezésével emlékeztek meg az iskola névadójáról — Róth Gyuláról —, jubileumi kiállítást nyitottak meg, majd emlékező ünnepséget tartottak a művelődési házban. Harmadnap osztálytalálkozók voltak, kopjafát avattak *Tuskó László* emlékére, megkoszorúzták *Róth Gyula* és *Tuskó László* sírját, majd közgyűlést tartott a Soproni Erdész Diákok Baráti Köre. Az ünnepségsorozatot végül erdész baráti találkozó és iskolabál zárta.

Az emlékezés bensőségét, az iskola fejlődési folyamatát, mai helyzetét és jövő kilátásait, a jubileumra készülést kívánja AZ ERDŐ jelen száma megörökíteni.

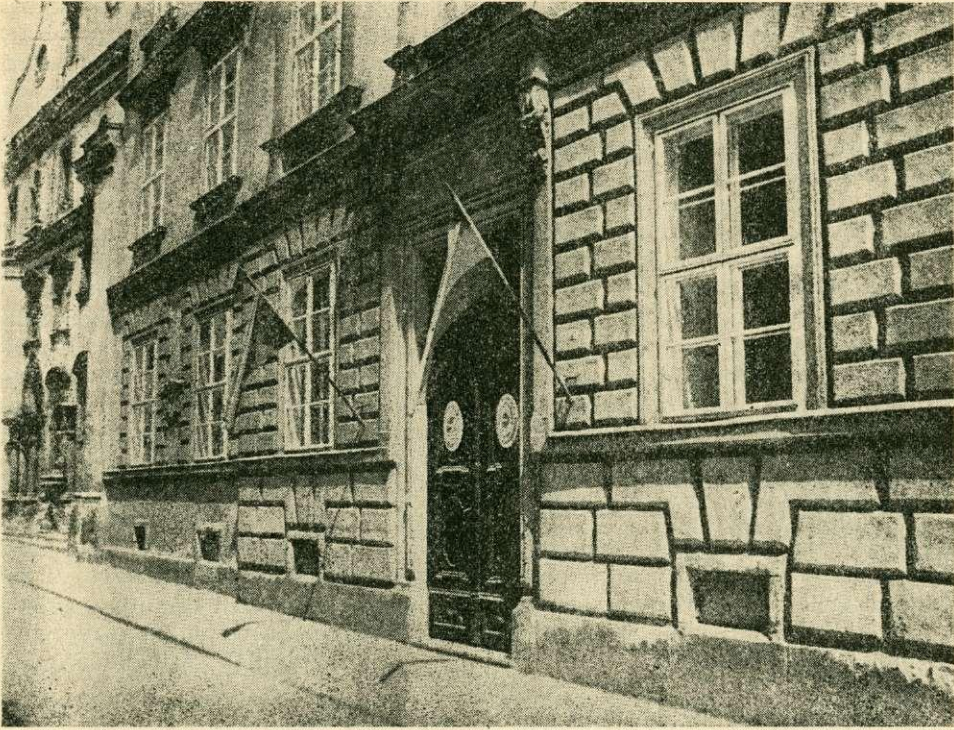
Dr. Bársony Lajos:

VADÁSZERDŐ—TATA—ESZTERGOM—SOPRON

A vadászerei M. Kir. Erdőőri Szakiskola alapítását, annak első törzskönyvi bejegyzése szerint: „a magyar országgyűlés 1885. évi költségvetési tárgyalása alkalmával határozta el, mely aztán *gróf Széchenyi Pál* földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr *Ő Nagyméltósága* 1885. évi 57.209. számú rendelete folytán, *Kálnoki Bedő Albert* országos főerdőmester és miniszteri tanácsos úr *Ő Méltósága* által, 1885. évi október hó 27-én, reggeli 10 órakor nyitattott meg, s adatott át céljának.”

Az oktatás két esztendőn át gyakorlati irányú volt. A fő súlyt a helyszínen való begyakorlás mellett a munkák értelmes végrehajtására fektették, az elméleti tanítás pedig a nélkülözhetetlen alapismereteket felőelve magyarázó és útmutató irányban haladt. Az elméleti oktatás kiegészítéséül, s tapasztalatok szerzése céljából, kellő vezetés és magyarázat mellett időnként tanulmányi kirándulást tartottak. Tankönyvként *Bedő Albert* „Erdőőr, vagy az erdészeti alapvonalai kérdésekben és feleletekben” c. munkája szolgált. Taneszközökként különböző erdőművelési és erdőhasználati eszközök, szakkönyvek és gyűjtemények álltak rendelkezésre. Gyakorlati térként a vadászerei erdőgondnokság területéből kihalított, 1230 kh erdő, illetve a szakiskola 24 kh-as növénykertje (ebben elhelyezett, „csinos kis méhes”) és 26 kh-as csemetékertje szolgált. A vadászat gyakorlati oktatására az 1230 kh-nyi tanulmányi erdőn kívül még a szomszéd 2200 kh-nyi kincstári erdőből álló vadászati terület és még mintegy 10 000 kh-nyi községi mezei vadászterület-bérlemény is szolgált. A szakiskolával egybekötve (közös igazgatással) erdészeti kísérleti állomás, meteorológiai állomás is szolgált a hallgatók képzését.

Az intézetben az idő- és munkabeosztás, egyáltalán, az egész nevelés teljesen katonai rend szerint történt, s a növendékek — folytonos felügyelet

Az iskola bejárata

mellett — minden munka elvégzését megtanulták. A tanfolyam a második év végén évről-évre vizsgával fejeződött be, erről a hallgatók végbizonyítványt kaptak, majd 3/4 évi gyakorlati szolgálat után, a kir. erdőfelügyelőségek székhelyén minden év október havában tartott erdőőri szakvizsgán vehettek részt. Ennek sikeres letétele és a 24. életév betöltése esetén váltak hatósági személyként felelősségteljesítővé.

Az intézet első tanszemélyzete: igazgató-tanár *Vadas Jenő*, m. kir. erdőész (később főerdőtanácsos, selmecbányai akadémiai tanár), segédtanár *Kovács Aladár* m. kir. erdőgyakornok, munkavezető *Gyöngyösi József* m. kir. főerdőőr. Az első tanulók száma 9 fő, ebből végzett 7 fő.

1918-ban valósult meg *Török Sándor* kiváló igazgatónk alatt a szakma álma; Vadászerdőn 3 éves, 1 éves előgyakorlatot is kívánó, középfokú erdőszeti szakiskola nyílt meg. A háború azonban közbeszólt, s 1919 őszén iskolánk Tatára került. Az ideiglenes elhelyezés 1924-ig tart, ekkor az iskolát Esztergomba helyezték. 1928-ig maradt fenn az Erdész Szakiskola, ezután csak az Erdőőri és Vadőri Szakiskola hallgatóit oktatják 1935-ig. Ekkor — az 1935. évi IV. (az erdőkről és a természetvédelemről szóló) törvény végrehajtása kapcsán — alerdész szakiskola kezd meg működését. Újabb változást 1948 októberére jelent, amikor megnyílik az Erdőgazdasági Középfokú Iskola (4 éves), amely 1949-től új órateranggal, Erdészgimnázium néven folytatja munkáját.

1950-ben, a szakoktatás átszervezése kapcsán, s mivel az esztergomi épületek nem feleltek meg a középfokú oktatás kívánalmainak, az iskolát Sopronba telepítik, s közben megváltozik a neve is: Erdészeti Technikumként indul

1950. október 1-én. Az esztergomi erdőszéknévtudomány tanulóit négyéves képzés után, 1952-ben itt érettségiztek. Az 1949-ben Esztergomban, illetve Sopronban. 1950—51—52-ben beiskolázottak már csak 3 éves képzést kapnak. A soproni technikum működéséről több bemutató, értékelő cikk jelent meg, a középfokú szakoktatás problémái ismertek szakközönségünk előtt.

Iskolánk 100 év alatt mindig az alsó- és középfokú erdőszéki szakoktatás vezető intézménye volt. Igazgatói — különösen *Török Sándor* és *dr. Tuskó László* — és tanári kara, magas követelményeket támasztottak önmagukkal és a tanulóifjúsággal szemben is. 1985-ben nem is lehet méltóbb elismerés és feladat számunkra, mint — ismét csak elsőként az országban — elindítani az ötéves iskolarendszerű technikusképzést.

Személyi feltételeink jók. Az iskola 44 fős oktatói gárdája elegendő felkészültséggel és tapasztalattal rendelkezik, hogy megoldja a feladatot. Ebből 24 műszaki végzettségű, 13 erdőmérnök, 6 faipari mérnök, 1 mg. gépészmérnök, 1 üzemmérnök, 3 műszaki oktató. Egyetemi doktori fokozattal heten rendelkeznek. Az elmúlt öt évben megtörtént a tantestületben a nemzedékváltás, kiépült a vezetés új szervezete. Várakozással nézünk a közeli évek elé. Sürgősen meg kell oldódni tanterem gondjainknak, feszítő a helyzet kollégiumunkban (részben a férőhely miatt, másrészt a komfortosítás terén). Felújításra vár épületeink villamosvezeték-hálózata. A kollégium szociális blokkjának tervei ugyan készek, de nincs rá pénz. Fokozatosan bővíteni és felújítani kell járműparkunkat; garázst, szerelőműhelyt építeni számunkra. Szükséges fejleszteni műszerállományunkat, oktatás-(számítás-)technikai eszközeinket, épületeink homlokzatát rendbe tenni, javítani a tanulók szabadidős lehetőségeit stb.

Fenntartó tanácsunkkal, a Sopron Városi Tanáccsal, felügyeleti tanácsunkkal, a Győr-Sopron Megyei Tanáccsal és szakmai felügyeleti szervünkkel, a MÉM Szakoktatási Főosztályával kapcsolatunk jó. Bírjuk a soproni oktatási intézmények pártbizottságának, felsőbb pártszerveknek, a MEDOSZ megyei bizottságának bizalmát és támogatását is. A nevelőtestület, a tanulóifjúság, a szülői munkaközösség és gyakorló gazdaságunk, a Tanulmányi Állami Erdőgazdaság vezetésével is együttműködve kívánjuk elérni céljainkat.

TUTUNZISZ TÓMASZ:

A GYAKORLATI OKTATÁS KÉRDÉSEIRŐL

Középfokú erdőszéki oktatásunk alapvető célja, hogy megfelelő szakmai, elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkező munkahelyi vezetőket képezzen az erdőgazdálkodást folytató termelőüzemek részére. A termelőüzemeket kevésbé érdekli, hogy milyen iskolareformbeli változások eredményeként kapják a középfokú szakembereket, kellő szakmai, elméleti és gyakorlati ismeretüket azonban természetszerűleg alapvetően megkövetelik.

A gyakorlati oktatás általában sajátos lehetőségeivel, módszereivel hatékonyan hozzájárul az általános nevelési és képzési feladatok végrehajtásához. Így volt ez különösen a hatvanas évek technikusképzésében. Az utóbbi másfél évtizedben a gyakorlati nevelő-oktató munka feltételei többször megváltoztak. Az 1950-ben kezdődő és az 1957-es évvel záruló időszakban fokozatosan kialakultak a technikusképzés gyakorlati oktatásának szervezeti formái: a heti rendszeres — a tanítási időn belüli összefüggő — és a nyári gyakorlatok.